

יאניס ריצוס

ינונית, שיר רביעי

הם יצאו הישר אל השחר בגבהות רוחו
של אדם שרעב,
בעיניהם שאינן זעות התגבש מני אז כוכב,
על כתפם נשאו את הקיץ הפצוע.

כאן עבר הצבא ודגליו צמודים לבשר,
העקשות נגוסה בשניהם כמו אגס בר
שלא הבשיל,
עם חול הירח בנעלי החילים העבות שלהם
ועם אבקת הפחם של הלילה דבוקה
לנחיריהם ולאזניהם.

עץ אחר עץ ואבן אבן עברו את העולם,
על פר של קוצים עברו את השנה.
הם הביאו את החיים בשתי ידיהם היבשות
כמו נהר.

בכל צעד זכו באמת השמים – כדי לתת
את הרום.
מעל לביתני השמירה התאבנו כמו העצים
החרוכים,
וכשרקדו בכפר, רעדה בכל בית התקרה
וכלי הזכוכית דנדנו על המדפים.

אוי, איזה שיר טלטל את פסגות ההרים –
בין ברפיהם החזיקו את פנפת הירח וסעדו
את לכם בפת ערבית,

את ההוי מִחֲצוֹ בְּמִצּוּלוֹת לָבֶם כְּמוֹ הָיוּ מוֹחֲצִים
כְּנֵה בֵין שְׁתֵי צִפְרָנִים עֲבוֹת.

מִי יָבִיא לָךְ עֲכָשׁוֹ אֶת כִּפּוֹר הַלְחָם הַחֲמָה
בְּלִילָה כְּדֵי שְׁתּוֹזִינִי אֶת הַחֲלוּמוֹת?
מִי יַעֲמֵד בְּצֶל עֵץ הַזֵּית בְּחִבְרַת הַצְּרָצֵר
לְבַל יִשְׁתַּתֵּק הַצְּרָצֵר,
עֲכָשׁוֹ כְּשִׁסִּיד הַצְּהָרִים צוֹבֵעַ אֶת הַכֶּתֶל
לְאֶרֶךְ כָּל הָאָפֶק
וּמוֹחֵק אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם הַגְּבֻרִים הַגְּדוֹלִים?

הָאֲדָמָה הַזֹּאת שֶׁהִדִּיפָה נִיחּוּחַ עִם עֲלוֹת הַשֶּׁחַר,
הָאֲדָמָה הַזֹּאת שֶׁהִיָּתָה שְׁלֵהֶם וְשִׁלְנוּ –
דָּמָם – אֵיךְ הִרִיחָה הָאֲדָמָה –
וְעֲכָשׁוֹ אֵיךְ נֶעְלוּ אֶת דִּלְתָם, אֶת כְּרָמֵינוּ,
אֵיךְ נֶעֱשָׂה קֵל הָאוֹר עַל הַגְּגוֹת וְעַל הָאֵילָנוֹת –
מִי יֹאמֵר שְׁמַחְצִיתֶם מִתַּחַת לְפָנַי הָאֲדָמָה
וּמַחְצִיתֶם הָאֲחֵרֵת מֵאֲחֵרֵי סוֹרֵג וּבְרִיחַ?

בְּעֵלִים כֹּה רַבִּים תֹּאמֵר לָךְ הַשֶּׁמֶשׁ בִּקְרָ טוֹב,
בְּדָגָלִים כֹּה רַבִּים יִזְהָרוּ הַשָּׁמַיִם,
עִם אֵלֶּה מֵאֲחֵרֵי סוֹרֵג וּבְרִיחַ וְאֵלוּ
בְּתוֹךְ הָאֲדָמָה.

שָׁקֵט, בְּכָל רִגַע שֶׁהוּא יִצְלָצֵלוּ הַפְּעֻמוֹנִים.
הָאֲדָמָה הַזֹּאת הִיא שְׁלֵהֶם וְשִׁלְנוּ.
מִתַּחַת לְפָנַי הָאֲדָמָה, בִּידֵיהֶם הַמְּשֻׁלְבוֹת
הֵם אוֹחֲזִים אֶת חֲבֵל הַפְּעֻמוֹן – הֵם מְצַפִּים
לְשֻׁעָה, אֵינָם יֹשְׁנִים, אֵינָם מֵתִים,
מְצַפִּים לְצִלְצָל אֶת אוֹת הַתְּקוּמָה. הָאֲדָמָה
הַזֹּאת
הִיא שְׁלֵהֶם וְשִׁלְנוּ – אִישׁ אֵינוֹ יָכוֹל
לְקַחֵת אוֹתָהּ מֵאֲתָנוּ.

מיוונית רמי סערי